

OBAVIJEST OBRTNICIMA – SUBJEKTIMA U POSLOVANJU S HRANOM (SPH) O STUPANJU NA SNAGU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O INFORMIRANJU POTROŠAČA O HRANI

U Narodnim novinama br. 56/16 od 17. lipnja 2016. objavljen je novi **Zakon o izmjenama i dopunama zakona o informiranju potrošača o hrani** koji na snagu stupa 20. srpnja 2016. Novi Zakon donosi izmjene dosada važećeg Zakona o informiranja potrošača o hrani (56/13, 14/14) vezano uz novu Provedbenu uredbu EK 828/2014, kao i za proširenje odgovornosti na SPH koji hranu ne stavljaju direktno na tržište već sudjeluju u lancu nabave hrane za objekte javne prehrane. U nastavku obavijesti donosimo Vam izmjene u obvezama i prekršajnim odredbama:

- u čl. 1. u popis za provedbu dodaje se Provedbena uredba **EK 828/2014** o odsutnosti i smanjenoj prisutnosti glutena u hrani (**stupa na snagu 20.7.2016.**)
- u čl.3 dodaje se st. 4.- navod „sastavljeno i oblikovano meso/riba od komada mesa/ribe“
- osoba ovlaštena za provedbu službenih kontrola može rješenjem :
 - narediti SPH koji nema utjecaj na informacije o hrani, otklanjanje nesukladnosti u okviru svoje djelatnosti u primjerenom roku
 - privremeno zabraniti ili zabraniti stavljanje hrane na tržište i/ili narediti povlačenje ili opoziv ako SPH ne postupi prema rješenju
 - narediti ostale mjere koje smatra primjerenima i propisanim posebnim propisom o službenim kontrolama
 - žalbe rješava Povjerenstvo za žalbe prema propisu o službenim kontrolama

Izmjene u čl. 7:

(1)nesukladnosti bez utjecaja na zdravlje potrošača s rokom otklanjanja do maks. 6 mjeseci:	
DO SADA	DOPUNA
-popis sastojaka nije naveden padajućim redoslijedom -se koriste istoznačnice umjesto izraza propisanih Uredbom 1169/2011	Nesukladnostima iz lijevog stupca dodaje se: -neprezentiranje obveznih podataka u skladu s čl. 13. Uredbe (lako uočljivo, čitljivo, veličina slova, u istome vidnom polju)

(2)nesukladnosti koje nemaju utjecaja na zdravlje potrošača (ali mogu potrošača dovesti u zabludu) čiji je rok otklanjanja do maks. 2 mj. ako:	
DO SADA (utječu na zdravlje potrošača i/ili dovode u zabludu)	DOPUNA
-hrana nije označena sukladno posebnom propisu koji se na nju odnosi -sadrži informacije koje dovode u zabludu -nedostaje naziv hrane -nedostaje količina sastojaka ili kategorije	Novim zakonom uvrštene su još slijedeće nesukladnosti: -obvezne informacije nisu lako uočljive i/ili ih nema na ambalaži ili pričvršnici, u istom vidnom polju, neizbrisive, veličina slova manja je od

<p>sastojaka</p> <ul style="list-style-type: none"> -nedostaje neto količina -nedostaje zemlja ili mjesto podrijetla -nedostaje uputa za uporabu (ako je potrebna) -naziv hrane nije propisani, nedostaje opis ili je zaštićen... -sastojci nisu u padajućem redoslijedu pod specifičnim nazivom; „nano“ je izostavljen (a upotrijebljen) -izostavljanje kol. sastojka koji je specifičan i/ili naveden uz naziv -neto količina nije u L, cl, ml, kg i g -nenavođenje ili krivo navođenje zemlje ili mjesta podrijetla -nedostaje stvarna alkoholna jakost -nesukladna nutritivna deklaracija 	<p>propisane</p> <ul style="list-style-type: none"> -alergeni nisu posebno istaknuti u popisu sastojaka i/ili nisu svi navedeni -isticanje roka trajanja i datuma zamrzavanja nisu u skladu sa Uredbom 1169/2011
---	--

<p>(3) nesukladnosti koje utječu na sigurnost i zdravlje potrošača i uklanjaju se bez odgađanja (dosadašnjom definicijom) tj. dovode potrošače u zabludu i zahtijevaju privremenu zabranu ili zabranu stavljanja na tržište i/ili povlačenje i/ili opoziv (nova definicija)</p>	
DO SADA	DOPUNA
<ul style="list-style-type: none"> -informacije nisu na hrvatskom jeziku i/ili latinici -na hrani se nalaze tvrdnje koje ima sva slična hrana ili koje ta hrana stvarno nema (nepošteno informiranje) -nedostaje popis sastojaka -nedostaje informacija o alergenima -nedostaje rok trajanja -nedostaje informacija o uvjetima čuvanja/skladištenja (ako to hrana zahtijeva) -nedostaje naziv i adresa SPH -nedostaje stvarna alkoholna jakost prema volumenu (za >1.2% vol) -nedostaje nutritivna deklaracija -nedostaju dodatne obvezne informacije -obvezne informacije nisu dostupne na ambalaži, slova nisu propisane veličine, u istom vidnom polju, neizbrisive -alergeni nisu navedeni -rok trajanja, datum zamrzavanja nisu u skladu sa Uredbom 1169/2011 	<p>Dosadašnjem popisu nesukladnosti dodaje se izjava o prisutnosti glutena u skladu s Uredbom 828/2014:</p> <p>- „posebno formulirana za osobe intolerantne na gluten“ ili „posebno formulirana za osobe s celijakijom“ (čl. 3 Uredbe 828/2014)</p>

-(4)sve nesukladnosti se odnose i na prodaju na daljinu ili dobrovoljno navođenje informacija (ostaje isto)

•

- u čl. 8. dodaje se u kategoriju kazne 10 000 -30 000 kn za pravnu osobu i nesukladnost vezano uz čitljivost i vidno polje (odgovorna osoba i fizička osoba 2000-5000 kn)

čl. 9. (1) kazne 30 000 – 70 000 kn (odgovorna osoba i fizička osoba 5000 – 10 000 kn):	
DO SADA	DOPUNA
<ul style="list-style-type: none"> -ako hrana nije označena u skladu sa EU i HR zakonodavstvom -ako se informacijama potrošača dovodi u zabludu -nedostaje naziv hrane -nedostaje količina određenih sastojaka ili kategorije sastojaka (ako su navedeni u nazivu ili na etiketi slovima, slikama ili grafički) -nedostaje neto količina -nedostaje zemlja ili mjesto podrijetla -nedostaje uputa za uporabu bez koje nije moguća pravilna uporaba hrane -ako je naziv hrane nepropisan ili se koristi za drugu hranu, zaštićen - ako sastojci nisu navedeni u padajućem redoslijedu pod specifičnim nazivom; „nano“ je izostavljen (a upotrijebljen) - izostavljanje količine sastojka koji je specifičan i/ili naveden uz naziv - neto količina nije izražena u L, cl, ml, kg i g -nedostaje stvarna alkoholna jakost - nesukladna nutritivna deklaracija -neistiniti podaci o energetske i nutritivnoj vrijednosti -nesukladan način izražavanja energet. vrijednosti i kol. hranjivih tvari (na 100 g/ml) - nesukladan način izražavanja energet. vrijednosti i kol. hranjivih tvari po obroku/jedinici konzumacije (samo ako je na ambalaži naveden broj obroka) -ako nutritivna tablica ne sadrži sve propisane elemente -ako dodatni oblici izražavanja energetske vrijednosti i hranjivih tvari nisu dokumentirani, znanstveno potkrijepljeni i diskriminirajući su 	<p>Novim zakonom se proširuje područje odgovornosti na:</p> <ul style="list-style-type: none"> -SPH koji nema utjecaja na informacije o hrani a dobavlja hranu za koju zna ili pretpostavlja da ne udovoljava propisima o informacijama o hrani -SPH koji u okviru svog poslovanja pod vlastitim nadzorom ne osigura sukladnost sa propisima i ne provjeri jesu li zahtjevi ispunjeni -ako SPH ne osigura da se informacije o neprepakiranoj hrani namijenjene krajnjem potrošaču i objektima javne prehrane prenesu SPH koji dostupnost tih informacija osigurava krajnjem potrošaču -SPH koji u okviru svog poslovanja za pretpakiranu hranu namijenjenu krajnjem potrošaču i pretpakiranu hranu namijenjenu objektima javne prehrane za pripremu, obradu, raspodjelu ili rezanje ne osigura obvezne podatke obzirom na vrstu hrane -ako SPH ne osigura dovoljno informacija drugim SPH (ako hranu ne isporučuje krajnjem potrošaču ili objektu javne prehrane) -dobrovoljne informacije nisu u skladu sa Uredbom (slučajna prisutnost alergena, primjerenost za vegetarijance i vegane, preporučeni unos za određene skupine stanovništva iz Priloga XIII Uredbe 1169 /2011) - ako SPH stavlja na tržište proizvode u suprotnosti s propisom o neprepakiranoj hrani

- čl. 10 – kazne 70 000– 100 000 kn za pravnu osobu (odgovorna osoba i fizička osoba 10 000 – 20 000 kn) ako:

DO SADA	DOPUNA
<ul style="list-style-type: none"> - informacije nisu na hrvatskom jeziku i/ili latinici - pripisuje hrani ili upućuje na svojstva sprječavanja bolesti, liječenja ili izlječenja (medicinske tvrdnje) - nedostaje popis sastojaka - alergeni nisu navedeni - nedostaje datum „upotrijebiti do“ ili minimalna trajnost - nedostaju uvjeti čuvanja/skladištenja (ako to hrana zahtijeva) - nedostaje naziv i adresa SPH - nema stvarne alkoholne jakosti (za >1,2% vol. alkohola) - nedostaje nutritivna deklaracija - nedostaju dodatne obvezne informacije - nesukladna dostupnost i položaj obveznih informacija - obvezne informacije nisu jasno vidljive, neizbrisive, u istome vidnom polju i slova nisu odgovarajuće veličine - pri prodaji na daljinu obvezne informacije nisu dostupne prije zaključenja kupnje i u trenutku isporuke, kao i dostupne na popratnom dokumentu (osim datuma min. trajnosti) - ako SPH ne postupi prema rješenju osobe ovlaštene za službene kontrole 	<p>Nesukladnostima iz lijevog stupca dodaje se još:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako informacije o hrani nisu u skladu s praksom poštenog informiranja - ako SPH stavlja na tržište hranu na kojoj nedostaje izjava „posebno formulirana za osobe intolerantne na gluten“ ili „posebno formulirana za osobe s celijakijom“ (čl. 3 Uredbe 828/2014)

- **Članak 10.** prema kojemu osoba ovlaštena za službene kontrole ne podnosi optužni prijedlog i donosi prekršajni nalog protiv SPH ako isti otkloni nesukladnosti u roku navedenom u rješenju (ilivećtijekom nadzora), dodaje se stavak 2. kojim se gornje postupanje odnosi na nesukladnosti pronađene prvi puta i one nesukladnosti koje ne utječu na zdravlje potrošača. Ukoliko se nesukladnosti pronađu i pri slijedećem nadzoru, osoba ovlaštena za provođenje službenih kontrola donosi prekršajni nalog ili podnosi optužni prijedlog.

Pripremila: Đurđa Medarić, dipl. ing.